

γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ» τοῦ θυσιασθέντος ὑπὲρ ἡμῶν ὅτε εἴμεθα ἔτι ἐχθρικῶς πρὸς αὐτὸν διακειμένοι, «ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. (Ρωμ. ε', 8). Καὶ ὅμως ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν πολλοὶ καλούμενοι Χριστιανοί, οἵτινες οὐχὶ μόνον ἀδιαφοροῦσιν ἀπέναντι τῆς θυσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀλλὰ καὶ περιφρονοῦσιν αὐτήν. Ἡ μεγάλη αὕτη ἀθησκεία, ἣτις καταμαστιρίζει τὴν ἡμετέραν κοινωνίαν εἶναι τὸ αἷτιον τῶν πολλῶν παρ' ἡμῖν κακῶν, ἅτινα θέλουσιν αὐξάνει πρὸς δυστυχίαν ἡμῶν ἐν ᾧ τὸ αἷτιον τοῦ κακοῦ δὲν ἀποβάλλεται ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν.

KINEZON

ΓΑΜΗΛΙΟΙ ΤΕΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΚΗΔΕΙΑΙ

Ἐπειδὴ οἱ Κινέζοι προμηθεύονται ἐξ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ καταστήματος τὰ προικῶνα αὐτῶν ἀντικείμενα ὡς καὶ τὰ πρὸς τὰς κηδεῖας ἀναγκαῖα, τοῦτο εἶναι ἱκανὴ δι' ἡμᾶς δικαιολογία ὅτι συνδέομεν τὰ δύο ταῦτα θέματα, ἅτινα κατὰ τὰς ιδέας τῆς Δύσεως, εἰσὶν ὅλας διάφορα τὸν χαρακτῆρα.

Τοῦ Γάμου ἐν τῷ Οὐρανίῳ Κράτει δὲν προηγείται περιποίησις τις ἢ ἐργολαβία· ἀμφοτέρω τὰ φύλα ἀναπτύσσονται κεχωρισμένως, καὶ πολλάκις βλέπονται τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἀμετάκλητον σύναψιν τοῦ ἰδεσμοῦ. Οἱ γονεῖς βοηθούμενοι ὑπὸ ἐξ ἐπαγγέλματος μεσαζόντων προσώπων ἢ προξενητῶν, διευθετοῦσι τὰ προκαταρκτικὰ, καὶ μετὰ προηγούμενον συμβούλιον μετὰ τῶν διδασκάλων τοῦ Φεγγαχοῦ, ἢ τῆς Ἀγαθοτυχίας, ὀρίζεται ἡ ἡμέρα τῆς τελετῆς. Ἡ οἰκογένεια τοῦ γαμβροῦ δωρεῖται τὰ ὑλικά πρὸς ἐσθήτας καὶ τοὺς νυμφικούς πλακοῦντας 400 ἢ 500 τὸν ἀριθμὸν, περιέχοντας τεμάχια χοιρείου κρέατος καὶ ζακχαρώς ἐν αὐτοῖς. Ὄταν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα, ἡ νύμφη παρασκευάζεται διὰ τὴν τελετὴν καὶ κομίζεται ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ πατρὸς αὐτῆς εἰς τοῦ νυμφίου τὴν κατοικίαν. Εἰς τὴν θύραν βασταζομένη διέρχεται ἐπὶ τῶν φλογῶν πυρᾶς, πρὸς ἀποσόβησιν παντὸς κακοῦ δυναμένου νὰ ἀμαυρώσῃ τὴν μέλλουσαν εὐτυχίαν. Τὰ γαμήλια δῶρα φέρουσιν ἐκτεθειμένα ἀνά τὰς ὁδοὺς, καὶ μουσικὴ συνοδεύει τὴν πομπὴν ταύτην. Οὕτω δὲ ἡ νύμφη μεταβαίνει εἰς τέλεσιν τοῦ γάμου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀποροῦσα ποῖος τάχα νὰ ἦναι ὁ μέλων αὐτῆς κύριος. Αἱ γαμήλιοι τελεταὶ εἰσὶ λίαν ἀγληραὶ, λήγουσαι διὰ τῆς ὑποσχέσεως τῆς δεδομένης παρὰ τοῦ ζεύγους διὰ μικρῶν πότηρων οἴνου ἠνωμένων διὰ ἐρυθρᾶς μεταξίνης κλωστῆς. Ἡ παρατιθεμένη εἰκὼν δίδει ἰδέαν τινὰ τοῦ γαμήλιου ἐνδύματος τῆς νύμφης, ἐπικρατοῦντος πάντοτε τοῦ ἐρυθροῦ χρώματος, ἐν δὲ χρεῖα φορεῖ λευκά. Ὡς πρὸς δὲ τὸν σύζυγον, ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων του νὰ φορέσῃ τὰ ἐνδύματα τοῦ μανδραρίνου, τοῦτο δὲ δεικνύει τὴν ὑψηλὴν τιμὴν ἣν οἱ Κινέζοι ἀποδίδουσιν εἰς τὴν ἔγγαμον κατάστασιν.

Μεταξὺ τῶν πτωχῶν τὸ θάνατον μέρος τῆς τελετῆς πολλάκις ἀποφεύγεται. Ὁ πατὴρ ἀγοράζει σύντροφον τοῦ υἱοῦ του, καὶ ζῆ ἐν τῇ οἰκογενεῖα ὡς ὑπη-

ρέτις μέχρι τοῦ δεκάτου ἔκτου ἔτους τῆς ἡλικίας της, τότε μισθοῦνται ἐνδύματα, καὶ τὸ ζεῦγος ἐνοῦται, μετὰ τὸσαύτης πομπῆς καὶ λαμπρότητος ὅσην ἡ οἰκογένεια δύναται νὰ παράσχη ἐπὶ μίαν ἡμέραν.

Αἱ κηδεῖαι ἐν Κίνα εἰσὶν ἐξίσου παράδοξοι. Θεωρεῖται ἀρμόζον λίαν καὶ φιλόστοργον διὰ τὸν υἱὸν βλέποντα τὸν πατέρα αὐτοῦ γηράσκοντα, νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ κατάστημα καὶ νὰ ἀγοράσῃ τὸ ὠραιότερον φέρετρον ὡς δῶρον εἰς τὸν ἡλικιωμένον γονέα του. Οὗτος δὲ μακρὰν τοῦ νὰ προσβληθῇ διὰ τοῦτο, δέχεται αὐτὸ εἰς ἀπόδειξιν τοῦ σεβασμοῦ ἣν ἡ μνήμη του θέλει ἀπολαύει μετὰ θάνατον. Τὰ φέρετρα σχηματίζονται ἐξ ἀρωματικοῦ ξύλου τιμῶνται δὲ 125—750 φρ.

Ὁ νεκρὸς τίθεται ἐντὸς τοῦ φερέτρου περιβαλλόμενος τὰ καλλίτερα ἐνδύματα, ἐν δὲ τῷ στόματι νόμισμα τίθεται δι' οὗ νὰ πληρώσῃ τὰ διόδια εἰς τὴν Γῆν τῶν Ἀπελθόντων. Εἰς τὴν δεξιάν τίθεται κλάδος ἰτέας δι' οὗ νὰ ἀποδιώκει τὰ κακόβουλα πνεύματα ἀπὸ τοῦ δρόμου του, εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν ριπίδιον. Μετὰ τοῦτο ἀναγινώσκειται προσευχὴ, τεμάχιον δὲ κυανοῦ χάρτου, μετὰ τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου καὶ τίτλων τοῦ τεθνεῶτος, ἀναρτᾶται ὑπὸ τοῦ υἱοῦ καὶ κληρονόμου αὐτοῦ, ὀδυρομένου ἐνώπιον τοῦ πατρὸς του. Τὸ φέρετρον σφραγίζεται ἐρημητικῶς, ἐνίοτε δὲ ἡ τελετὴ συνοχεῖται ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας. Προσευχαὶ ἀναγινώσκονται, θυσίαι καίονται, καὶ συλλυπητήριοι ἐπισκέψεις γίνονται. Ἡ οἰκογένεια ἐνδύεται πρόστυγον λευκὸν μάλλινον ὄφρασμα καὶ φέρει ταινίας ἐπὶ τῆς κα-

φαλῆς. Ὄταν ὁ χρόνος τῆς ἐκφορᾶς φθάσῃ, παράδοξος πομπὴ διέρχεται τὰς ὁδοὺς, μουσικῶν παιζόντων, τῶν δὲ θηλέων συγγενῶν φερομένων ἐντὸς φορεῶν, καὶ ἐνίοτε ἀριθμὸς μισθωμένων πενθούτων. Πρὸ τοῦ φερέτρου βαίνουσι ἀνθρώποι ρίπτοντες πλαστὰ ἐκ χάρτου ἀργυρὰ νομίσματα πρὸς ἐξίλεωσιν τῶν κακῶν πνευμάτων, ἃ οἱ δεισιδάιμονες Κινέζοι πολὺ φοβοῦνται. Ἡ πομπὴ ἐνίοτε ἐκτείνεται ἐπὶ ἡμίσεως μιλίου ὅταν μέγας τις κηδεύεται· μακρὰ σειρὰ ἀκολουθῶν φέρει στύλους μετὰ φανῶν, σημαῖων φερουσῶν γεγραμμένους τοὺς τίτλους τοῦ ἀποθιώσαντος. Ἱερεῖς φέρουσι μέγα πλαίσιον περιέχον τὴν εἰκόνα τοῦ νεκροῦ. Ὁ κυρίως πενθῶν ὑποβαστάζεται ὑπὸ δύο ὑπηρετῶν, διότι ἡ ἐπιμοτυπία ἀπαιτεῖ ὥστε νὰ ἦναι τοσοῦτον ἐκ λύπης καταβεβλημένος ὥστε νὰ τῷ εἶναι ἀδύνατον νὰ βαῖνῃ μόνος. Περὶ τὰ βήματα αὐτοῦ παῖδες βαίνουσι ἀνθη, καὶ πολυάριθμος συνοδεία πενθούτων παρακολουθεῖ. Οὕτως ἡ πομπὴ βαίνει πρὸς τὸν τάφον, διάφοροι δὲ δεήσεις ἀναπέμπονται ὑπὸ τοῦ ἀρχιπενθούτου ὅταν τὸ πτώμα τεθῆ ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ κατοικίᾳ.

Καθ' ὥρισμένας περιπτώσεις, τοῦλάχιστον δὲ ἀπαξ τοῦ ἔτους, ὁ κυρίως πενθῶν ὑποχρεοῦται νὰ μεταβαίνει ἐνταῦθα καὶ νὰ προσεῦχεται ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν προγόνων του.

ΒΡΑΧΜΑΝΙΣΜΟΣ

[συνέχεια ἴδε ἀριθ. 12]

Κατὰ τὸν Βραχμανισμόν, ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω, ἡ τοῦ ἀνθρώπου ὑπαρξίς εἶναι ἀπόρροια τοῦ Βραχμᾶ. Κατ' αὐτὸν, τὸ θεῖον πνεῦμα καλύπτεται ὑπὸ τὴν ὕλην, τὸ σῶμα, ἕνεκα ἀμαρτίας καὶ μολισμοῦ τινος, ἐξ οὗ ὁ ἀνθρώπος ἀπεμακρύνθη τῆς πρώτης πηγῆς παντὸς ἀγαθοῦ. Ἄλλ' ὁ ἀνθρώπος ἐλεύθερος πλασθεὶς καὶ ἐλευθέρως κινούμενος δύναται νὰ προσεγγίσῃ πρὸς τὴν πρώτην πηγὴν παντὸς ἀγαθοῦ, ἐὰν καθαρῶν τῶν ἀμαρτιῶν του. Τοῦτου δὲ δύναται νὰ ἐπιτύχῃ ἔνθεν μὲν διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀποχῆς τῶν ἡδονῶν καὶ τῶν παθῶν, ἔνθεν δὲ διὰ τῆς μελέτης τοῦ θεοῦ ὄντος. Ἐὰν ὅμως δὲν κατορθώσῃ τοῦτο, τότε μετὰ θάνατον εἰσέρχεται εἰς τὰ σώματα τῶν ζώων καὶ λαμβάνων διαφόρους μορφὰς τοῦ σώματος, μετὰ μακρὰν σειρὰν μεταμορφώσεων φθάνει ἐπὶ τέλους εἰς τὸν παράδεισον. Ἡ πρὸς τὸν παράδεισον ὁδὸς δύναται πολλάκις νὰ συντηθῆ διὰ τῆς ἐπαφῆς ἱερῶν τόπων καὶ πραγμάτων.

Τὴν μετὰ τοῦ Βραχμᾶ ἢ καὶ ἄλλων ἐκ τῶν πρώτων θεῶν πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ ἔνωσιν, τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἐν τῷ ἄλλῳ δηλ. κόσμῳ, χαρακτηρίζει χωρίον τι τῶν ἱερῶν βιβλίων ὡς ἐξῆς. «Καὶ πρῶτον μὲν ὀμιλῶ περὶ τοῦ τόπου τῶν ἐναρέτων ἀνθρώπων· ἀκουσάν μου, ὦ ἄρχων τῶν Βραχμάνων· τοῦτο αὐξάνει τὴν χαρὰν τῶν ἀκούοντων. Ἡ κακῶν ἐλευθερὰ ὁδὸς τῶν ἐναρέτων διαλάμπει ἐστράωμένη ὡσαὶ λίθις καὶ πλίνθοις καὶ διὰ θεῶν πέπλων κεκαλυμμένη. Καθ' ἐνθάδε μὲν ἄδουσιν ἄσματα λαμπρὰ αἱ Μοῦσαι τῆς ὠδῆς (αἱ παρθένοι Γανδάρβαι), ἐκεῖ δὲ χορεύουσιν οἱ ὠραῖοι Ἀφάρᾶτοι (πνεύματα). Ἐνθάδε μὲν ἀκούονται

οἱ γλυκεῖς ἦχοι τῆς λύρας καὶ ἄλλων ὀργάνων, ἐκεῖ δὲ καταπίπτει ἀνθέων βροχὴ καὶ πνέουσιν ἡδεῖαι ναῦραι. Ἐνθάδε μὲν ὑπάρχουσι πλατεῖαι ὑδάτων ψυχρῶν, ἐκεῖ δὲ οἰκήματα ἐδεσμάτων, ἀλλαγῆ δὲ οἱ θεοὶ καὶ αἱ Γανδάρβαι ἄδουσι ὕμνους ἱεροῦς. Πανταχοῦ εἶναι λίμναι κεκοσμημέναι ὑπὸ λωτοῦ, καὶ δένδρα σκιερὰ καὶ θάλλοντα φυτὰ. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἣν περιβάλλει πᾶν εἶδος τέρφεως, περιπατοῦσιν, ὦ ἄριστε, ἔνθεν μὲν οἱ δις γεννηθέντες· (ὀνομαζόνται δὲ οὕτως αἱ τρεῖς πρώται παρ' Ἰνδοῖς τάξεις, ἕπειδὴ αὐταὶ μεταβαίνουσαι εἰς τὴν ἡδικὴν ἡλικίαν ἠδιστάζουσιν ἴχνος τί, ὡς σύμβολον τῆς πνευματικῆς καὶ πολιτικῆς ἀναγεννήσεως)· ἔνθεν δὲ οἱ χρηστοὶ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἀποθνήσκουσιν ἡδιστον θάνατον. Ἐκ τῶν μεταβαίνοντων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰαμᾶ οἱ μὲν ἔρχονται ἐπιπποὶ κεκοσμημένοι ποικίλλοις κοσμήμασι καὶ τὴν κεφαλὴν κεκαλυμμένην ἔχοντες ὑλευκίς σκιαδίους, οἱ δὲ ἐπὶ ἐλεφάντων, οἱ δὲ ἐπὶ νάμξῶν, οἱ δὲ ἐπὶ φορεῶν. Ἄλλοι μεταβαίνουσι ῥιπίζόμενοι ῥιπιδίοις, τὰ ὅποια φέρουσιν ἀνά χεῖρας παρθένοι, καὶ ὑπὸ τῶν οὐρανίων ὄντων μακαρίζόμενοι. Τινὲς τῶν ἐναρέτων ἔρχονται εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ἰαμᾶ φέροντες οὐράνια ἐνδύματα, στεφάνους κεκοσμημένους καὶ τρώγοντες εὐώδη καὶ ἀρωματώδη ἄφρα. Ἄλλοι δὲ ἔρχονται εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Θεοῦ τοῦ θανάτου φέροντες τὰ λαμπρὰ αὐτῶν ἐνδύματα, καὶ τὰ ὅποια φωτίζουσι δέκα χῶρας καὶ κατοικοῦσιν ἐν τῷ στυλῶντων ἀνακτόρων. Τινὲς δὲ τῶν εὐγενῶν ἔρχονται πίνοντες οὐράνιον γάλα· ἄλλοι δὲ περιπατοῦσι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ῥοφώντας Σομά· ἄλλοι δὲ βαδίζοντες τὴν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰαμᾶ φέρουσιν ὄδον πίνουσι ὄρον, ἄλλοι ζακχάρους ζωμόν, καὶ ἄλλοι βουτύρου γάλα. Τινὲς δὲ γεύονται παχέος γάλακτος, ἄλλοι δὲ διαφόρων καρπῶν καὶ ἄλλοι οἰνόμελι. Ὁ δὲ Ἰαμᾶς χεῖρει βλέπων αὐτοὺς πρὸς ἑαυτὸν βαδίζοντας».

Καὶ τοιαύτη μὲν εἶνε ἡ τῶν εὐσεβῶν κατάστασις ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ Θεοῦ τῶν νεκρῶν Ἰαμᾶ, ἥτις εἶνε παραπλησία ἢ μᾶλλον ἢ αὐτῇ πρὸς τὸν παράδεισον τοῦ Ἰνδρα περὶ οὗ λόγον ἐποιήσαμεθα ἐν τοῖς προηγουμένοις. Πρὶν δὲ μεταβῶμεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς κολάσεως τῶν ἀσεβῶν, καλὸν νομίζομεν νὰ εἰπῶμεν ὀλίγα περὶ τοῦ Ἰαμᾶ.

Ὁ Θεὸς Ἰαμᾶς, υἱὸς τοῦ Σουρύου, τοῦ ἡλίου, καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἰαμουᾶ, ἐνὸς τῶν ἱερῶν ποταμῶν τοῦ Ἰνδοστάν, εἶνε Θεὸς τοῦ ἄδου καὶ κριτῆς τῶν νεκρῶν. Ἐχει χρῶμα πράσινον καὶ φέρει ἐνδύματα ἐρυθρὰ. Κατὰ τοὺς ποιητὰς ἔχει 80,000 λευγῶν ἀνάστημα· οἱ δὲ δύο αὐτοῦ ὀφθαλμοὶ εἶνε ὡς δύο μεγάλοι λίμναι πυρὸς· ἀπειροὶ δὲ ἀκτίνες πυρὸς ἐκπέμπονται ἐκ τοῦ τριγῶτου αὐτοῦ σώματος, ὃ ἐκάστη θρῖξ ἔχει ὕψος λεύκης· ὁ ἦχος τῆς φωνῆς του ἐπισκιάζει τὸν κρότον τοῦ κεραυνοῦ· χεῖμαρροι φωτὸς ἐξέρχονται ἐκ τοῦ στόματός του· καὶ ἡ ἀναπνοή του εἶνε ὁμοία πρὸς τοὺς μυκηθμοὺς τῆς καταιφίδος. Ἐξωτερικὸν του καταπλήσσει τοὺς κατόικους τῶν τριῶν κόσμων. Κύριος τοῦ